

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1956

FÖRSTA KAMMAREN

Nr 1

10—18 januari

Debatter m. m.

	Sid.
Tisdagen den 10 januari	
Hälsningstal av ålderspresidenten	3
Anföranden av ålderspresidenten och talmannen efter talmansvalen	5
Anförande av talmannen efter sekreterarvalet	6

Onsdagen den 11 januari	
Anförande av talmannen å rikssalen	7

Torsdagen den 12 januari	
Interpellation av fru Nilsson ang. beskattningen av s. k. arealbidrag	10

Onsdagen den 18 januari	
Svar på interpellation av fru Nilsson ang. beskattningen av s. k. arealbidrag	21
Interpellation av herr Franzon ang. fördelningen av byggnadskvoter inom hälso- och sjukvården	24

Samtliga avgjorda ärenden

Tisdagen den 10 januari	
Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgrensning	3
Upprop	4
Val av talman och vice talmän	5
Val av sekreterare	5

Torsdagen den 12 januari		Sid.
Val av talmanskonferens		9
Val av kanslideputerade		9
Val av kanslitillsättare		9
Val av ekonomideputerade		9
 Tisdagen den 17 januari		
Val av ledamöter i de ständiga utskotten		12
Val av statsrevisorer jämte suppleanter		14
Val av ombud i Nordiska rådet		14
 Onsdagen den 18 januari		
Val av suppleanter i de ständiga utskotten och Nordiska rådet		18

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden tisdagen den 10 januari 1956, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlings-sal samma dag,

Tisdagen den 10 januari

kl. 11.00

Herr SANDLER framträdde till talmansbordet och yttrade:

Ärade kammarledamöter! Då jag nu öppnar första kammarens förhandlingar för året räknar jag med kammarledamöternas förståelse att min tanke först dröjer vid den för oss alla välkända minnesbilden av den höga, tunga, fasta gestalt vi varit vanda att se på denna plats från sessionens första till dess sista dag. Johan Nilsson, förenande i sig genom så många år ålderspresidentens och talmannens roll, tillhör icke längre kammaren. Det allena är grunden till att han i dag ej återfinnes här där han brukat stå. Genom det förestående presidievalet går kammaren nu att skaffa sig ett nytt ansikte.

Tillika med vår förre vördade talman saknar vi andra uppskattade kammarledamöter, vilkas riksdagsämbe-ten nu är överlåtna på nya ledamöter i kraft av den kammarens successiva förnyelse vår grundlag stadgar.

Med tack för sålunda slutförda riksdagsvärv och med lycka till för nu begynnande insatser i riksdagsarbetet hälsar jag er alla, förutvarande som nykomna ledamöter, välkomna till första kammarens första plenum år 1956.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat byråsekreteraren W. Stenwall att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfäl-

let anställt de övriga befattningshavare, som ansetts erforderliga.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna.

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1956.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar Hall, O. Andersson och Kollberg samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Kling, Strand och G. Andersson.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter dels för 18 personer, däribland träarbetaren William Ohlsson, vilka vid val i oktober 1955 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1956, dels för en person som, efter det Ohlsson avlidit, vid ny röstsammanräkning blivit utsedd att inträda i dennes ställe, dels ock för 5 personer, vilka vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av första kammaren i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Den för Ohlsson utfärdade fullmakten undantogs från granskning.

Vid granskning av övriga fullmakter framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelsohn

Den åberopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1956.

Stockholms län och Uppsala län.

- 1 Grosshandlare E. Birke i Rönninge
- Södermanlands län och Västmanlands län.*
- 2 Folkskolinspektören Gustaf Fahlander i Eskilstuna
  - 3 Lantarbetaren Bertil Andersson i Surahammar
  - 4 Professorn Hugo Osvald i Uppsala
  - 5 Statsrådet Sven Andersson
  - 6 Landstingsmannen Sten Söderberg i Västerås
  - 7 Sjukkassedirektören E. Gust. Andersson i Eskilstuna
  - 8 Lantbrukaren Georg Carlsson i Stora Arla
  - 9 Hemmansägaren Johan Persson i Östervåla
  - 10 Landstingsmannen Nils Ståhle i Fagersta
- Kalmar läns norra och södra landstingsområden samt Gotlands län.*
- 11 Kaptenen Axel Mannerskantz i Värnanäs
- Blekinge län och Kristianstads län.*
- 12 Redaktören Nils Elowsson i Kristianstad
  - 13 Länsjägmästaren Nils B. Hansson i Ronneby
  - 14 Lantbrukaren Gustaf Elofsson i Vä
  - 15 Byggnadssnickaren Rikard Svensson i Spjutsbygd

- 16 Landstingsmannen N. Yngve Nilsson i Tollarp
- 17 Landstingsmannen Sten Åkesson i Sankt Olof
- 18 Landstingsmannen Svante A. Kristiansson i Örkelljunga
- 19 Landstingsmannen Tor Wolgast i Bräkne-Hoby
- 20 Chefredaktören Gunnar Berg i Karlskrona

Malmöhus län med Malmö stad och Häl-singborgs stad.

- 21 Direktören Erik Rudolf Hagberg i Malmö

Värmlands län.

- 22 Landstingsmannen Oscar Carlsson i Säffle

Kopparbergs län.

- 23 Partisekreteraren Sven Aspling i Stockholm

Här skulle antecknas, att herr Gunnar Berg blivit utsedd att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr William Ohlsson, som avlidit, samt att herrar Birke, Mannerskantz, Hagberg, Oscar Carlsson och Aspling utsetts att inträda såsom ledamöter av kammaren i stället för respektive herrar Herlitz, Björnberg, Wehtje, Ramberg och Sundvik, vilka av sagt sig sina riksdagsman-nabefattningar.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Nilzon, Ivar*,
herr *Heüman*,
herr *Niklasson*.

Upplästes tre till kammaren inkomna ansökningar, vilka jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare

Undertecknad anhåller härmed om ledighet från riksdagsarbetet i enlighet med bifogade läkarintyg.

Ringarum den 5 januari 1956

Ivar Nilzon

Härmed intygas att riksdagsman *Karl Ivar Nilzon*, född den 12/12 1892, från Ringarum, på grund av sjukdom (hjärtbesvär) är oförmögen att delta i riksdagsarbetet fr. o. m. den 10/1 t. o. m. den 9/2 1956.

Norrköping den 4/1 1956

Bertil von Ahn

Med. dr
bitr. lasarettsläkare

Till riksdagens första kammare

Under hänvisning till bifogade läkareintyg får jag anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under den tid nämnda intyg angiver.

Jönköping den 8 januari 1956

Gustaf Heüman

Riksdagsman *Gustaf Heüman*, Jönköping, är på grund av luftvägsinfektion oförmögen att bevista riksdagen under cirka en veckas tid fr. o. m. tisdagen den 10/1 1956, intygas härmed.

Jönköping den 7/1 1956

Gösta Nyström

Leg. läkare

Riksdagens första kammare, Stockholm.

Sjuntorp 9/1 1956

Anhålles om ledighet från riksdagsarbetet 10/1—14/1 1956, sjukdom.

Otto Niklasson

Riksdagsman *Otto Niklasson*, Råda, är på grund av akut mag-tarmkatarr med feber oförmögen att inställa sig vid riksdagen under tiden 10/1—14/1 1956, vilket härmed intygas.

Trollhättan den 9/1 1956

Edvard Sandler

Provinsialläkare

De begärda ledigheterna beviljades, beträffande herr Heüman för den tid, varunder han på grund av den i åberopade läkarintyget omförmälda sjukdomen vore oförmögen att delta i riksdagsarbetet.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Bergvall ..... med 141 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand ..... med 128 röster.

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Lodenius ..... med 114 röster.

Herr SANDLER, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen:

Jag överlämnar nu talmansklubban till dess i kraft av kammarens val behörige innehavare. Må den i Edra händer, herr talman, tjäna att klubbfästa för vårt land gagneliga beslut!

Herr TALMANNEN intog talmansplatsen och anförde:

Å vice talmännens och egna vägnar ber jag att till kammaren få framföra ett tack för det förtroende, som visats oss. Jag tackar också för de vänliga ord ålderspresidenten riktade till mig.

Då jag nu för första gången intar talmannens plats kanske jag får göra ett par reflexioner till. Jag är fullt medveten om att det blir svårt för mig att fylla det tomrum, som min företrädare lämnat efter sig i talmansstolen; om hans många förtjänster har ålderspresidenten nyss erinrat. Jag skall göra mitt bästa! Och jag litar på det bistånd, som jag får från kammarens förfarna kanslipersonal och framför allt på det överseende, som jag räknar med och hoppas på från kammarens sida under min lärotid, och på den anda av god vilja och klok besinning, som alltid präglat kammarens överläggningar.

Jag tackar än en gång för visat förtroende!

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren . . . . med 123 röster.

Herr TALMANNEN yttrade:

Kammaren har nu valt sekreterare. Må jag uttrycka min personliga tillfredsställelse med detta val och konstatera, att första kammaren fullföljt en gammal god praxis. Första kammaren har haft tre sekreterare. 1867—1880 fungerade den förste av dessa tre, 1881—1922 fungerade hans efterträdare, och från år 1923 och tills vidare fungerar den nuvarande. Jag hälsar honom välkommen!

Kanslirådet Berggren, som under detta anförande infunnit sig, övertog nu protokollsföringen.

In fidem

W. Stenwall

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att ons-

dagen den 11 innevarande månad kl. 11.00 infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölles.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.59.

In fidem

G. H. Berggren

Onsdagen den 11 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.30.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde torsdagen den 12 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter i talmanskonferensen,

dels av två kanslideputerade,

dels av sex ledamöter att deltaga i tillsättandet av befattningshavare hos kammaren,

dels ock av fyra ledamöter att handha vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträden tisdagen den 17 och onsdagen den 18 i denna månad företaga följande val, nämligen

den 17 januari dels av ledamöter i de ständiga utskotten, dels av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, dels ock av ombud i Nordiska rådet samt

den 18 januari av suppleanter i de ständiga utskotten och suppleanter för de av kammaren valda ombuden i Nordiska rådet.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN** erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Jag ber att få hemställa, att första kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten, förutom utrikesutskottet, skall vad

denna kammare beträffar bestämmas till: för konstitutionsutskottet 12, för statsutskottet 24, för bevillningsutskottet 14, för bankoutskottet 10, för första lagutskottet 12, för andra lagutskottet 12, för tredje lagutskottet 12, för jordbruksutskottet 12 samt för allmänna beredningsutskottet 16.

Denna hemställan bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.33, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45.

Till åttlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av biskopen i Stockholms stift Helge Ljungberg. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr **TALMANNEN** framträdde därpå och yttrade:

Eders Majestät!

Till allas gemensamma tillfredsställelse är det ekonomiska läget i Sverige alltjämt gynnsamt, trots de kända svårigheter, som jordbruksnäringen i stora delar av landet haft att kämpa med. Önskan att i nuet för standardförbättring ta ut så stor del av produktionsstegringen som möjligt och behovet av att så rusta inom det ekonomiska livet, att vi så långt möjligt säkerställer en växande produktion i framtiden till båtnad för oss alla, skapar i våra dagar svåra avvägningsproblem. Inflationen hotar i bakgrunden, om anspråken på våra resurser totalt blir för stora. Det slutgiltiga svaret på hur

avvägningen skall göras kommer väl aldrig att kunna ges. Meningarna måste skifta beroende på den synpunkt, från vilken man ser problemet. Det är ett tecken på en sund demokrati, om dessa motsättningar — jag tänker i detta sammanhang självfallet främst på dem som gör sig gällande på det politiska fältet, men även på övriga — i betydande utsträckning kan lösas i samförståndets tecken, även om lösningen skulle få den för många föga tilltalande beteckningen kompromiss.

Tänker vi på framtiden, måste vi skapa en sådan atmosfär, att initiativ och företagsamhet trivs på alla områden. Sker så, ger detta de ökade möjligheter till standardhöjning och de reformer, som vi alla gemensamt önskar. Den framstegsvänliga inställningen för med sig stora konsekvenser på uppfostrans och utbildningens områden. Utan tillgång till kvalificerad och högt utbildad arbetskraft kan vi icke ta vara på våra möjligheter.

Glädjande är, att det skandinaviska samarbetet fortsätter i den goda viljans tecken och att dess ram vidgats genom Finlands inträde i det Nordiska rådet.

Blickar vi vidare ut över världen, kvarstår alltjämt anledning till oro. Internationella spänningar består, och de stora förhoppningar, som många hyste för

blott ett halvt år sedan om en markerad avspänning, har i vid utsträckning icke infriats. De konsekvenser för vårt försvars del, som detta för med sig, måste vi ta.

Med varmaste önskan att lycka och välgång må följa Eders Majestät och hela det kungliga huset betygar jag Eders Majestät första kammarens undersåtliga vörndnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman där efter i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vörndnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Sträng ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1956/57, samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Zetterberg ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse till 1956 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.27.

In fidem

G. H. Berggren

Torsdagen den 12 januari

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Företogs val av fyra ledamöter i talmanskonferensen; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Ewerlöf	.....	med 68 röster,	
» Karlsson, Gustaf	» 68	»	,
» Näsgård	.....	» 68	»
» Ohlon	.....	» 68	»

Då val av två kanslideputerade nu skulle anställas, begärdes ordet av herr **ANDRE VICE TALMANNEN**, som yttrade:

Herr talman! För de återstående val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna gemensamma listor, en för varje val. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upptar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr andre vice talmannen avlämnade därefter tre särskilda listor.

Den lista, som avsåg valet av kanslideputerade, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Heüman
Fröken Andersson

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades herr Heüman och fröken Andersson hava blivit utsedda till kanslideputerade.

Företogs val av sex ledamöter att deltaga i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammaren.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade listan, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Hermansson, Albert
Elofsson, Gustaf
Anderberg
Lindblom
Franzon
Bergh, Ragnar

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades herrar Albert Hermansson, Gustaf Elofsson Anderberg, Lindblom, Franzon och Ragnar Bergh hava blivit utsedda till kansli-tillsättare.

Anställdes val av fyra ledamöter att handhava värden om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade listan, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Andersson, Birger
Bengtson
Sunne
Magnusson

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades herrar Birger Andersson, Bengtson, Sunne och Magnusson hava blivit utsedda till ekonomideputerade.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen överlämnade berättelse till 1956 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1956/57, blev densamma bordlagd.

1956/57, blev densamma bordlagd.

dels följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

Interpellation ang. beskattningen av s. k. arealbidrag

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1955/56;

nr 5, angående tullfri införsel av en utav Scandinavian Airlines System, Stockholm, anskaffad flygträningsapparat m. m.; och

nr 10, med förslag till lag om fortsatt giltighet av hembiträdeslagen den 30 juni 1944 (nr 461);

dels ock Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade skrivelse nr 9, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Anmäldes och bordlades

riksdagens revisorers berättelse om den år 1955 av dem verkställda granskningen av riksbanken;

riksdagens revisorers berättelse om den år 1955 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse; och

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

Interpellation ang. beskattningen av s. k. arealbidrag

Ordet lämnades på begäran till fru NILSSON, som anförde:

Enligt beslut av riksdagen skall en viss del av kompensationen till jordbruket i anledning av fjolårets svåra skördeskadador utgå i form av arealbidrag. Någon utbetalning av dessa bidrag kunde icke äga rum under år 1955, då ifrågavarande medel ställdes till förfogande av Kungl. Maj:t först genom beslut den 30 december. Utbetalningarna av bidragen kunde börja först den 5 januari i år.

Då arealbidragen i huvudsak utgör en kompensation för inkomstförlust under år 1955 men alltså kunnat utbetalas till jordbrukarna först nu under år 1956, blir det en fråga av stor betydelse för jordbruket, huruvida de inkomster, som tillföres jordbrukarna genom arealbidra-

gen, skall beskattas som inkomst för år 1955 eller för år 1956. Det i princip riktiga och rättvisa måste ju vara, att arealbidragen räknas som inkomst under år 1955, då de avser att utgöra kompensation för skördeskadeförlusterna under nämnda år. Om arealbidragsinkomsterna hänföres till inkomståret 1956, måste i många fall stora orättvisor uppkomma. Blir det i år en normal eller god skörd för jordbruket, vilket man givetvis vill hoppas, kan många jordbrukare till följd av den progressiva utformningen av beskattningen påföras en högre skatt än som kan anses vara rimligt och rättvist. Det måste ju uppmärksammas, att det här gäller jordbrukare, som drabbades hårdast av fjolårets skördeskadador. Det måste därför framstå som synnerligen angeläget att undvika en sådan konsekvens i beskattningsavseende.

Det synes ha varit vederbörande myndigheters strävan att forcera handläggningen av dessa ärenden, så att arealbidragsbeloppen åtminstone teoretiskt sett skulle ha varit tillgängliga för lyftning före 1955 års slut. Beloppen skulle då ha kunnat hänföras till 1955 års inkomster. Tyvärr har dock icke ärendena kunnat handläggas så snabbt som det hade varit önskvärt. I princip skall ju vid inkomstdeklarationen inkomsten hänföras till det kalenderår, under vilken den varit tillgänglig för lyftning. Det finns dock en undantagsbestämmelse, enligt vilken vissa inkomster, t. ex. bankräntor, kan hänföras till det gamla inkomståret, trots att de ej varit tillgängliga för lyftning vid nämnda års slut. I praktiken har detta tillämpats på det sättet, att inkomster av sådan karaktär, vilka varit tillgängliga för lyftning senast den 15 januari, kunnat hänföras till det gamla inkomståret. Om denna undantagsbestämmelse får tillämpas även med avseende på arealbidragen, skulle ifrågavarande beskattningsproblem finna en acceptabel lösning för åtskilliga jordbrukare. Men för många jordbrukare torde arealbidragen inte bli tillgängliga för lyftning inom nämnda tid. Det synes mig därför vara önskvärt, att bestämmelse utfärdas om att jordbrukare må ha rätt att föra in-

Interpellation ang. beskattningen av s. k. arealbidrag

komster för arealbidrag till 1955 års inkomster, även om dessa inkomster inte blir tillgängliga för lyftning i så god tid, att de enligt gällande bestämmelser kan hänföras till det gamla inkomståret.

Då dessa frågor blivit föremål för stor tveksamhet hos de berörda jordbrukarna, anser jag det vara nödvändigt, att besked snarast möjligt lämnas. Med anledning av vad här har anförts anhåller jag om första kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för finansdepartementet få ställa följande frågor:

Har herr statsrådet uppmärksammat de av mig påtalade beskattningsproblemen beträffande arealbidragen, och har herr statsrådet i så fall för avsikt att vidtaga åtgärder till ifrågavarande problems lösning?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 1, av herr *Grym* m. fl., angående ökat anslag till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp;

nr 2, av herrar *Söderquist* och *Lundström*, angående dels en sänkning av

installationsavgiften vid telefonabonnemang, dels ock ökat investeringsanslag till nya abonnentanläggningar m. m. vid televerket;

nr 3, av herr *Persson, Helmer*, angående åtgärder för en skyndsam räntesänkning;

nr 4, av herr *Persson, Helmer*, angående åtgärder för sänkning av hyrorna samt minskning av egna hemsägarnas omkostnader;

nr 5, av herr *Geijer* m. fl., angående en översyn av lagstiftningen om allmän sjukförsäkring; och

nr 6, av fru *Wallentheim* m. fl., angående en höjning av de allmänna barnbidragen.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle uppföras sist på föredragningslistan för kammarens nästa sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.20.

In fidem
G. H. Berggren

Tisdagen den 17 januari

Kammaren sammanträdde kl 11.00.

Justerades protokollen för den 10 och den 11 innevarande månad.

Då val av åtta ledamöter i utrikesutskottet nu skulle företagas, begärdes ordet av herr ANDRE VICE TALMANNEN, som anförde:

Herr talman! För alla de val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna gemensamma listor, en för varje val. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upptar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr andre vice talmannen avlämnade därefter ifrågavarande listor, tolv till antalet.

Den lista, som avsåg valet av ledamöter i utrikesutskottet, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sandler
Strand
Ohlon
Sjödahl
Näsgård
Åman
Sundelin
Ewerlöf

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i utrikesutskottet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlästas.

Anställdes val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Elmgren
Lindén
Englund
Damström
Wahlund
Pettersson
Olsén
Weiland
Bergh, Ragnar
Karlsson, Fritiof

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av femton ledamöter i statsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Andersson, Karl
Karlsson, Gustaf
Ohlon
Leander
Näsgård
Gillström
Näsström
Boman
fröken Andersson
Hesselbom
Pålsson
Andersson, Gustaf
Sundelin
Persson, Einar
Andersson, Birger

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan

upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i statsutskottet.

Anställdes val av tio ledamöter i bevillningsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sjödahl
Heüman
Spetz
Franzon
Elofsson, Gustaf
Eriksson
Snygg
Söderquist
Velandér
Niklasson

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bevillningsutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i bankoutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Fahlander
Mogård
De Geer
Bo
Werner
Geijer
Ewerlöf
Svärd

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bankoutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i första lagutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Branting
Ahlkvist
Lindblom
Olofsson, Per
Lodénius
fru Sjöström-Bengtsson
fru Gärde Widemar
Magnusson

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i första lagutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i andra lagutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Elowsson, Nils
Svensson, Axel
Sunne
fru Carlqvist
fru Svenson
Strand
Huss
Mannerskantz

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i andra lagutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i tredje lagutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Hermansson, Albert
Lindahl
Osvald
Grym
Nilzon, Ivar
Jansson, Axel
Hermansson, Herbert
Ohlsson, Ebbe

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit

utsedda till ledamöter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tio ledamöter i jordbruksutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Anderberg
Svedberg, Lage
Nord
Jonsson, Jon
Tjällgren
Andersson, Bertil
Sundberg
Hansson
Eskilsson
Nilsson, Bror

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av tolv ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upp-

tog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Nilsson, Hjalmar
Jonsson, John Wiktor
Andersson, Axel
fru Wallentheim
Andersson, Lars
Nyström
Jansson, Erik
Persson, Johan
Arrhén
Holmqvist
Wolgast
Lundström

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Företogs val av sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning samt sex suppleanter för dessa revisorer.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, hade partibeteckningen »Den gemensamma listan» och var av följande utseende:

Branting, Georg Ledamot av första kammaren	Heüman, Gustaf E. Ledamot av första kammaren
Andersson, K. Bertil Ledamot av första kammaren	Lindahl, Lars H. Ledamot av första kammaren
Sundelin, Gustav V. Ledamot av första kammaren	Englund, Erik W. Ledamot av första kammaren
Anderberg, H. Rudolf Ledamot av första kammaren	Näsström, Emil E. Ledamot av första kammaren
Andersson, Lars Ledamot av första kammaren	Persson, Per, i Norrby Ledamot av andra kammaren
Bergh, K. Ragnar Ledamot av första kammaren	Arrhén, C. Erik Th. Ledamot av första kammaren

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades hava blivit utsedda till statsrevisorer herrar Branting, Bertil Andersson, Sundelin, Anderberg, Lars Andersson och Ragnar Bergh samt till suppleanter för dessa res-

pektive herrar Heüman, Lindahl, Englund, Näsström, Persson och Arrhén.

Anställdes val av åtta ombud i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upp tog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sandler
Andersson, Birger
Ohlon
fru Sjöström-Bengtsson
Werner
Strand
Ohlin
Ewerlöf

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ombud i Nordiska rådet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ombud och suppleanter i Nordiska rådet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrätade valen.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1956 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 5, angående tullfri införsel av en utav Scandinavian Airlines System, Stockholm, anskaffad flygträningsapparat m. m.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 9, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Ingvar Lindell att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 10, med förslag till lag om fortsatt giltighet av hembiträdeslagen den 30 juni 1944 (nr 461).

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:
nr 1, av herr *Grym* m. fl.; samt
nr 2, av herrar *Söderquist* och *Lundström*.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet den av herr *Persson, Helmer*, väckta motionen nr 3.

Föredrogs och hänvisades till allmänna beredningsutskottet den av herr *Persson, Helmer*, väckta motionen nr 4.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 5, av herr *Geijer* m. fl.; och
nr 6, av fru *Wallentheim* m. fl.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorer berättelse om den år 1955 av dem verkställda granskningen av riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorer berättelse om den år 1955 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott

dels justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse;

dels ock militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Anmäldes och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 3, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 6 § förordningen

den 5 juni 1953 (nr 293) om särskild sjömansskatt;

nr 4, angående fortsatt tullfrihet i vissa fall för Föreningen Rädda barnen för kläder, beklädnadsmateriel och livsförnödenheter;

nr 6, med förslag till lag om ändring i lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta, m. m.;

nr 8, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit;

nr 11, med förslag till lag med vissa bestämmelser om val till riksdagens andra kammare för perioden 1957—1960;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 kap. 24 och 33 §§ vattenlagen;

nr 13, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § lagen den 4 mars 1955 (nr 86) i anledning av Sveriges anslutning till de internationella fördragen angående godsbefordran å järnväg samt angående befordran å järnväg av resande och resgods;

nr 15, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål;

nr 16, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag;

nr 17, rörande ratifikation av en konvention mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om social trygghet;

nr 18, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1955 vid dess trettioåttonde sammanträde fattade beslut;

nr 19, angående frågor om befrielse från ersättningsskyldighet till kronan;

nr 20, med förslag till lag angående ändring i bidragsförskottslagen den 11 juni 1943 (nr 382);

nr 21, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.;

nr 22, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring m. m.;

nr 25, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom propriebalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper;

nr 26, angående bestridande av vissa haverikostnader;

nr 28, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan;

nr 29, angående ersättning till Margareta Berglöw m. fl.;

nr 30, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus; samt

nr 31, angående fortsatt disposition av visst äldre reservationsanslag.

Anmälades och bordlades riksdagens revisorers berättelse över den år 1955 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens första kammare samt de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte dem tillsätta befattningshavare hos kammaren, den 12 januari 1956.

Till en början beslöto herrar deputerade, att kanslitjänstemännen skulle tills vidare utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tolv stenografer, en reservstenograf, en förste kanslist, en kanslist tillika registrator och fyra kanslister.

Herrar deputerade antogo till

notarie (stomnotarie):

Wistrand, Lode, byråchef;

förste stenografer:

Elfner, Erik,

Lundman, Albert, och

Stäckig, Sven, redaktör;

stenografer:

Hedelius, Erik, kammarrättsråd,

Ekman, Ernst L., redaktör,

Julin, Gösta, redaktör,
 Eriksson, Arnold, fil. kand.,
 Hähnel, Folke, redaktör,
 Grass, Nils, kanslisekreterare,
 Skarvall, Karl-Erik, assessor,
 Lagerström, Lennart, direktörsassistent,
 Berggren, Erik budgetsekreterare,
 Elfner, Tord, amanuens,
 Wickberg, Sven, fil. stud., och
 Gunnarson, Bengt, jur. kand.;

reservstenograf:

Söderström, Rune, redaktör;

förste kanslist:

Stenwall, Wilhelm, byråsekreterare;

kanslist, tillika registrator:

Vide, Torgny; samt

kanslister:

von Krusenstjerna, Gunnar, kanslisekreterare,

Gemert, Solveig, fru

Schenning, Göte,

af Petersens, Frits, förste kanslisekreterare.

Det skulle antecknas, att fru Gemert redan den 2, Stenwall den 7, von Krusenstjerna och Söderström den 9 samt Wistrand, Stäckig och Julin den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren, den förstnämnda i egenskap av kanslist, tillika registrator, samt Söderström i egenskap av kanslist.

Det skulle åligga den sålunda antagna personalen att vid behov och i den mån ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

På därom gjord ansökan beviljade herrar deputerade registratorn Vide tjänstledighet på grund av styrkt sjukdom tills vidare, så länge han vore av sådan sjukdom förhindrad att uppehålla sin befattning hos kammaren. Till vikarie för Vide under ifrågavarande tid an-

togs kanslisten fru Gemert och till vikarie å den sistnämndas kanslistbefattning för tiden till och med den 15 innevarande månad R. Söderström. För tiden därefter skulle tills vidare icke anställas någon särskild vikarie å ifrågavarande kanslistbefattning, utan skulle densamma uppehållas med tillfällig arbetskraft.

År och dag som ovan.

In fidem

G. H. Berggren

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 7, av fru Nilsson, om restitution av skatt för bensen, som användes till drift av självgående skördetröskor och hjälpmotorer till skördetröskor;

nr 8, av herr Eliasson, om höjning av den i 19 § rusdrycksförsäljningsförordningen föreskrivna åldern för ombud vid spritinköp;

nr 9, av herr Huss, angående utarbetande av förslag till en stadga om allmänna vatten- och avloppsledningar; samt

nr 10, av herr Huss, om införande i hälsovårdsstadgan av viss föreskrift rörande yttertak till byggnad, som inrymmer boningsrum.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.17.

In fidem

G. H. Berggren

Onsdagen den 18 januari

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Herrar *Niklasson* och *Heüman* anmälde, att de infunnit sig vid riksdagen.

Justerades protokollet för den 12 innevarande månad.

Då val av åtta suppleanter i utrikesutskottet nu skulle företagas, begärdes ordet av herr **ANDRE VICE TALMANNEN**, som yttrade:

Herr talman! För alla de val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna gemensamma listor, en för varje val. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen,, och varje lista upp- tar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr andre vice talmannen avlämnade därefter ifrågavarande listor, elva till antalet.

Den lista, som avsåg valet av suppleanter i utrikesutskottet, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Karlsson, Gustaf
Elmgren
Lindblom
Andersson, Birger
Werner
Pettersson
Domö
Nilsson, Alfred

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i utrikesutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i konstitutionsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upp-

tog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Olsson, Erik
Anderson, Carl Albert
Ollén
Elfving
Nilsson, Bror
Sörlin
Karlsson, Göran
Fru Gärde Widemar
Nilsson, Yngve
Aspling
Larsson, Sigfrid
Jacobsson

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av tjugufyra suppleanter i statsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Persson, Ragnar
Thun
Nilsson, Alfred
Bergman
Lodenius
Svedberg, Erik
Holmqvist
Andersson, Axel
Bergh, Ragnar
Elfving
Larsson, Nils Theodor
Svensson, Rikard
Sunne
fröken Ranmark
Mossberger
fru Svenson
Söderberg
Aastrup
Nilzon, Ivar
Arrhén

Svärd
Bengtson
Jacobsson
Birke

Sedan denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i statsutskottet.

Anställdes val av fjorton suppleanter i bevillningsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Johansson, Rune
Thun
Johansson, Anders
Jansson, Erik
Werner
fröken Ranmark
Möller
Kronstrand
Hagberg
Carlsson, Oscar
Bengtson
Falk
Danmans
Magnusson

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bevillningsutskottet.

Företogs val av tio suppleanter i bankoutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Krügel
Elowsson, Nils
Kronstrand
Strandler
Eliasson
Aspling
Stähle
Danmans
Magnusson
Wahlund

Sedan denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bankoutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i första lagutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Lindgren
Jonsson, John Wiktor
Englund
Pettersson
Franzén
Nyström
fru Wallentheim
Ollén
Arrhén
Svedberg, Erik
Johansson, Theodor
Alexanderson

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i första lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i andra lagutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Åman
Grönkvist
Johansson, Anders
Karlsson, Göran
Larsson, Nils Theodor
Berg, Gunnar
fru Hamrin-Thorell
Birke
Andersson, Alvar
Åkesson
Eskilsson

Sedan denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i andra lagutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i tredje lagutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Krügel
Lindgren
Spetz
Boo
Pålsson
Persson, Ragnar
Olsson, Erik
Hansson
Eskilsson
Kristiansson
Carlsson, Georg
Alexanderson

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i jordbruksutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Nilsson, Hjalmar
Grym
Persson, Johan
Mossberger
Franzén
Snygg
Kristiansson
Olofsson, Uno
Ohlsson, Ebbe
Berg, Gunnar
Larsson, Sigfrid
Nilsson, Yngve

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av sexton suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Strandler
Anderson, Carl Albert
Söderquist
Svensson, Rikard
Karlsson, Fritiof
Möller
Sörlin
Nord
Mannerskantz
Stähle
Carlsson, Georg
Söderberg
fru Hamrin-Thorell
Birke
fru Nilsson
Akesson

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Företogs val av åtta suppleanter för de av kammaren valda ombuden i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sjödahl
Gillström
Andersson, Axel
Ahlkvist
Pålsson
Pettersson
Bengtson
fröken Andersson

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i Nordiska rådet.

Ang. beskattningen av s. k. arealbidrag

Herr statsrådet och chefen för finansdepartementet STRÄNG, som tillkännagivit, att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara fru Nilssons interpellation angående beskattningen av s. k. arealbidrag, erhöll ordet och anförde:

Herr talman! I en med första kammarens tillstånd framställd interpellation har fru Margret Nilsson tagit upp frågan om beskattningen av de arealbidrag, som utgår till jordbrukare såsom kompensation för skördekadorna under 1955. Efter att ha pekat på de verkningar i skattehänseende, som kan uppkomma om bidragen behandlas som inkomst under 1956, har fru Nilsson till mig riktat följande frågor:

Har statsrådet uppmärksammat de av mig påtalade beskattningsproblemen beträffande arealbidragen, och har statsrådet i så fall för avsikt att vidtaga åtgärder till ifrågakvarande problems lösning?

I anledning härav får jag anföra följande.

Vid höstriksdagen beslöts att arealbidrag skulle lämnas inom vissa områden bosatta jordbrukare, som genom missväxten under 1955 tillfogats förluster. Arealbidragen, som är kontantbidrag, utgör med andra ord en kompensation för inkomstbortfall, och de blir att anse som skattepliktig inkomst.

Det är inemot 60 miljoner kronor, som riksdagen anvisade för utbetalning såsom arealbidrag. Fördelningsprincipen är följande. Överstiger skördekadorna 35 procent av normal skörd, blir bidraget 50 kronor per hektar åker. Motsvarar skadorna mellan 25 och 35 procent på normal skörd, lämnas arealbidrag med 25 kronor per hektar. Då för bidrag fordras en minsta areal av två hektar, innebär detta att lägsta bidrag blir 50 resp. 100 kronor. Någon övre gräns är inte fastställd, men i praktiken torde mera sällan bli fråga om så höga bidrag som 5 000 kronor eller däröver. Det helt övervägande antalet arealbidrag kan antagas komma att ligga under 1 500 kronor.

Arealbidrag sökes hos lantbruksnämnderna. Från lantbruksstyrelsen har jag

under hand erfarit, att utbetalningarna påbörjades i större omfattning den 9 januari i år. Det beräknas att huvuddelen av bidragen skall hinna utbetalas under januari månad. Emellertid måste man i åtskilliga fall räkna med senare utbetalningar. Detta kan bero på att ansökningarna inkommer först vid en senare tidpunkt eller att anhopningarna av bidragsansökningar på en del håll blir mycket stora — lantbruksnämnden i Skaraborgs län uppges t. ex. ha att behandla omkring 20 000 ansökningar. En viss kontroll av lämnade uppgifter o. d. måste ske.

Självfallet är det, som fru Nilsson säger, så, att arealbidragen för mottagaren ter sig som en inkomst hänförlig till inkomståret 1955 i de fall, då dessa bidrag ersätter inkomst av skörd som skulle ha sålts under 1955. I de fall, där försäljningen hade avsetts skola ske under 1956, är å andra sidan sistnämnda år att betrakta som det riktiga inkomståret.

Enligt skattelagarna skall en jordbrukare med inkomstredovisning enligt kontantprincipen deklarera inkomst för det år, då denna influtit eller blivit tillgänglig för lyftning. Detta är en för alla jämförbara skattskyldiga antagen grundprincip, som gäller även när arbetet, eller vad det kan vara fråga om, utförts eller eljest belöper på ett tidigare år. Från denna huvudregel göres undantag endast för det fall, då beloppet i fråga blivit tillgängligt för den skattskyldige i nära anslutning till årsskiftet och uppenbarligen hänför sig till det gångna året. I praxis har i vissa fall medgivits rätt för skattskyldig att hänföra en inkomst eller en utgift till det gamla året, om inkomstbeloppet lyfts eller omkostnader skett senast den 15 januari. Jag har under hand från riksskattenämndens kansli erfarit, att om fråga där skulle uppkomma om ett vägledande uttalande i det nu aktuella spörsmålet, man sannolikt hade att räkna med att någon längre gående anvisning till taxeringsmyndigheterna inte skulle kunna lämnas än vad som framgår av det jag nyss återgivit om gällande praxis.

Innebörden av det sagda är alltså, att

Ang. beskattningen av s. k. arealbidrag

i allt fall de arealbidrag, som utbetalas under andra hälften av januari eller där-
 efter, kan antagas bli beskattade som in-
 komst under 1956. Endast genom en lag-
 ändring skulle detta kunna undvikas. Mot
 en sådan synes emellertid starka skäl
 tala. Till en början skulle man för en
 viss grupp av inkomster bryta mot ve-
 dertagna principer, oaktat det självfal-
 let finns och alltid har funnits åtskil-
 liga härmed jämförbara fall som man
 aldrig velat ifrågasätta utbrutna till en
 särbehandling. Som exempel härpå kan
 anges en ackordsersättning eller ett tan-
 tiembelopp som utfaller ett stycke in på
 det nya året, en författares arvode som
 utbetalas först då eller, för att ta ett fall
 på jordbrukets område, en försäkrings-
 ersättning för skadad skörd eller lik-
 nande som regleras först under det nya
 året. Vidare skulle en regel av antydd art
 nödvändigtvis behöva begränsas till de
 fall, då arealbidrag utbetalats senast den
 15 februari, vid vilken tidpunkt självde-
 klarationen skall avges; detta skulle å
 andra sidan te sig otillfredsställande för
 de jordbrukare, vilkas bidrag av en eller
 annan orsak utbetalas först efter den 15
 februari. Det kan vidare anmärkas, att
 den ifrågasatta bestämmelsen skulle —
 för att förhindra ett förvirrat läge vid
 taxeringskontrollen — behöva utformas
 som en absolut regel, och det skulle in-
 nebära att även den jordbrukare, som nu
 är lagligen berättigad att deklarerera bi-
 draget först 1957 och som även vill så
 förfara, skulle tvingas att i stället dekla-
 rera denna inkomst 1956.

Slutligen vill jag erinra att, då kommu-
 nalskatten är proportionell, det av fru
 Nilsson antydda ogynnsamma beskatt-
 ningsläget begränsar sig till den statliga
 inkomstkatten. Det är då att märka, att
 även denna är proportionell vad angår
 en gift skattskyldig upp till en inkomst,
 som efter avdrag för alla omkostnader,
 skatter och andra allmänna avdrag upp-
 går till belopp inemot 12 000 kronor, och
 vad angår en ensamstående skattskyldig
 upp till en motsvarande inkomst av ca
 6 000 kronor. Därav framgår att den väck-
 ta frågan har, materiellt sett, en relativt
 begränsad räckvidd.

Som framgår av det jag nu anfört fin-
 ner jag alltså övervägande skäl tala för
 att inte förorda något lagstiftningsingri-
 pande.

Fru NILSSON (bf):

Herr talman! Jag ber att få tacka herr
 statsrådet och chefen för finansdeparte-
 mentet för det snabba svaret på min
 interpellation.

Om jag läst svaret rätt, får det tolkas
 så, att de jordbrukare, som fått sina
 arealbidrag utbetalade före den 15 ja-
 nuari, skulle få upptaga dem som in-
 komst under år 1955. Jag får tacka för
 detta medgivande, som bidrager till att
 bekantgöra en praxis, som många inte
 känner till. Det är emellertid att be-
 klaga, att statsrådet inte ansett sig kunna
 medgiva, att även det arealbidrag, som
 betalas ut under resten av januari må-
 nad, kunnat få deklarereras som inkomst
 under år 1955.

Så snart riksdagen fattat beslut, att en
 del av kompensationen för missväxten
 under år 1955 skulle utgå som arealbi-
 drag, vidtogs åtgärder för att erforder-
 liga ansökningshandlingar skulle bli in-
 lämnade och granskade så fort som möj-
 ligt. I mitt län var, efter vad jag inhämtat,
 de flesta ansökningshandlingar klara
 före årsskiftet.

Arealbidragen innebär i synnerhet för
 de många kreaturslösa jordbruken i vårt
 län den enda formen av kompensation
 för 1955 års missväxt. Läget på kredit-
 marknaden har gjort, att många har va-
 rit nödsakade att låna pengar till amor-
 tering på räkningar, som gällt kostnader
 för driften, och inkomsterna kommer an-
 tagligen inte att räcka för att utnyttja av-
 dragen för omkostnader i driften. För de
 hårt skuldsatta jordbrukarna med stora
 ränteutgifter blir följderna av missväx-
 ten på detta sätt särskilt kännbara. Det
 hade för många av dessa varit synner-
 ligen önskvärt att få deklarerera arealbi-
 draget som inkomst missväxtåret 1955.

Det förekommer regelmässigt även i
 deklARATIONER efter kontantprincipen, att
 inkomster, som inte erhållits förrän un-
 der januari, medtagits i föregående års
 deklARATION. Så räknas t. ex. likviden för

under december månad levererad mjölk som inkomst leveransåret, fastän pengarna inte utbetalas förrän i vårt län den 28 januari. Åtminstone mjölklikviden skulle knappast kunnat vara tillgänglig för lyftning den 31 december, eftersom den inte kunde vara uträknad då. Även andra produkter, som levereras under december, medtages som regel, trots att likvid inte erhållits förrän under januari. Såvitt jag vet, sker detta på skattemyndigheternas önskan. Därför borde det vara möjligt att resonera på samma sätt om arealbidragen. När vederbörliga handlingar varit klara, borde arealbidragen kunna räknas som tillgängligt, även om det fanns rent expeditiösmässiga hinder för utbetalandet.

En missväxt av denna omfattning har inte drabbat jordbruket i här berörda områden någon gång tidigare under detta århundrade. Detta är alltså enligt min mening inte jämförbart med fall av ackordsersättning m. m., som finansministern anförde i sitt svar.

Ännu en gång tackar jag statsrådet för svaret och hoppas, att vid tolkningen av skattereglerna tages hänsyn till de svårigheter, som på olika sätt drabbat landets jordbrukare genom missväxten.

Överläggningen förklarades härmed slutad.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 3, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 6 § förordningen den 5 juni 1953 (nr 293) om särskild sjömansskatt; och

nr 4, angående fortsatt tullfrihet i vissa fall för Föreningen Rädda barnen för kläder, beklädnadsmateriel och livsförnödenheter.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 6, med förslag till lag om ändring i lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta, m. m.

Ang. beskattningen av s. k. arealbidrag

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 8, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 11, med förslag till lag med vissa bestämmelser om val till riksdagens andra kammare för perioden 1957—1960.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 kap. 24 och 33 §§ vattenlagen;

nr 13, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § lagen den 4 mars 1955 (nr 86) i anledning av Sveriges anslutning till de internationella fördragen angående godsbefordran å järnväg samt angående befordran å järnväg av resande och resgods; samt

nr 15, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 16, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 17, rörande ratifikation av en konvention mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om social trygghet; samt

nr 18, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1955 vid dess trettioåttonde sammanträde fattade beslut.

Interpellation ang. fördelningen av byggnadskvoter inom hälso- och sjukvården

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 19, angående frågor om befrielse från ersättningskyldighet till kronan.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 20, med förslag till lag angående ändring i bidragsförskottslagen den 11 juni 1943 (nr 382);

nr 21, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.; och

nr 22, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 25, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom propriëbalsner i försvarets civilförvaltnings räkenskaper; och

nr 26, angående bestridande av vissa haverikostnader.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 28, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 29, angående ersättning till Margareta Berglöw m. fl.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 30, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 31, angående fortsatt disposition av visst äldre reservationsanslag.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 7, av fru Nilsson; och
nr 8, av herr Eliasson.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 9, av herr Huss; och
nr 10, av herr Huss.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorerers berättelse över den år 1955 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

Anmälades och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 14, angående anslag till stödlån till jordbrukare; och

nr 32, angående försäljning av vissa kronoegendomar.

Interpellation ang. fördelningen av byggnadskvoter inom hälso- och sjukvården

Herr FRANZON (s) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Enligt gällande lag och förordningar åligger det landsting och städer utom landsting att inom sina områden svara för lasarettsvård, vård av kroniskt sjuka, tuberkulosvård, vård av lättskötta sinnessjuka samt i viss utsträckning vård av psykiskt efterblivna m. m. Härutöver har statsmakterna sökt stimulera dessa sjukvårdshuvudmän att jämväl inrätta psykiatriska vårdavdelningar var lasarett samt bedriva viss öppen psykiatrisk vård.

För fullgörande av dessa uppgifter ankommer det på nämnda huvudmän att anordna tillräckliga vårdresurser i form av vårdplatser, öppna mottagningar och dylikt och att härför planera och utföra de byggnationer, som erfordras för respektive sjukvårdsområde. Till följd av gällande byggnadsrestriktioner har emellertid sedan tiden för det sista världs-

Interpellation ang. fördelningen av byggnadskvoter inom hälso- och sjukvården
kriget erforderliga utbyggnader avsevärt kommit att begränsas.

Byggnadsregleringen innebär härvid en prövning från statens sida dels av storleken av det investeringsbelopp, som årligen kan ställas till förfogande för hälso- och sjukvården, och dels av hur detta belopp skall fördelas på de olika huvudmännen.

I enlighet med utfärdade föreskrifter äger huvudmännen för sjukvården årligen ingiva framställning om byggnadskvot för nästkommande år till utförande av planerade byggnadsföretag för hälso- och sjukvårdsändamål. Härvid skall för de olika byggnadsföretagen behovet tydligt motiveras och angelägenhetsgraden angivas. Vidare skall anmälas, om skissritningar, huvudritningar eller entreprenadritningar finnes utarbetade, ävensom aktuella kostnadsberäkningar presenteras. För granskningsmyndighetens bedömning skall även angivas, vilka företag som beräknas kunna igångsättas i början av det år kvotframställningen avser.

På grundval av till granskningsmyndigheten inkomna uppgifter rörande behovet av investeringar inom hälso- och sjukvården i riket fastställes den årliga byggnadskvot, som kan ställas till förfogande för verksamhetsområdet i fråga. Enligt uppdrag upprättar sedermera granskningsmyndigheten till vederbörande departementet förslag på fördelning av den sålunda fastställda kvoten mellan de olika huvudmännen med angivande av de företag, som bör komma i fråga för erhållande av byggnadstillstånd. Med ledning av detta förslag fastställer därefter departementet fördelningen av kvoten.

Enligt erhållna uppgifter synes granskningsmyndigheten i samband med sin prövning av vilka företag som skall upptagas för erhållande av byggnadstillstånd grunda sina bedömningar dels på en avvägning av vilka företag som är mest angelägna samt dels — för erhållande av en så rättvis fördelning som möjligt huvudmännen emellan — på en inbördes jämförelse av hur stor kvot per 10 000 innevånare som utgått för ett visst område under viss tid.

Det torde kunna ifrågasättas, huruvida dessa granskningsmyndighetens bedömningsgrunder för upprättande av förslag till fördelning av byggnadskvoten är tillräckliga. Således kan anföras, att vid bedömningen av ett sjukvårdsområdes behov av kvot i jämförelse med ett annat hänsyn framför allt måste tagas dels till grunderna för respektive områdes beräkningar av vårdplatsbehovet, dels till befintliga resurser inom olika vårdgrenar samt dels till befolkningstal och befolkningsutveckling. Även sjukvårdsområdets befolkningssammansättning i olika åldersgrupper, kommunikationsförhållanden och befolkningens fördelning på tätorter och glesbygd är faktorer, som är väsentliga i samband med den jämförande bedömningen av de olika sjukvårdsområdenas behov av utbyggnader av de olika vårdgrenarna.

Den rådande byggnadsregleringen har medfört en ackumulering av utbyggnadsbehovet inom hälso- och sjukvården. På grund härav har utvecklingen lett till att de olika huvudmännen för att över huvud taget komma i fråga vid fördelningen av byggnadstillstånd drivits till att årligen anmäla samtliga byggnadsplaner, även om dessa inte volymmässigt tekniskt kan komma till utförande under tillståndsåret. Då granskningsmyndigheten för dessa ingivna planer föreskriver, att objekten skall vara utarbetade i visst ritningsstadium och enligt uppgift i innevarande års fördelningsförslag t. o. m. endast upptagit sådana byggnadsföretag, för vilka förelegat av granskningsmyndigheten godkända ritningar, alltså ett ritningsstadium motsvarande huvudritningar, innebär det nuvarande fördelningssystemet härtill avsevärda merkostnader. Vissa objekt upptages sålunda på sjukvårdshuvudmännens förteckningar över aktuella byggnadsbehov år efter år. När efter ett antal år byggnadskvot slutligen erhålles, kan de ursprungliga ritningsförslagen av olika skäl vara inaktuella, varigenom väsentliga omarbetningar erfordras. Detta system medför betydligt ökade projekteringskostnader.

Med hänvisning till angivna olägenheter av de nuvarande formerna för fram-

Interpellation ang. fördelningen av byggnadskvoter inom hälso- och sjukvården

ställning om och fördelning av byggnadskvoter för hälso- och sjukvården synes det mig som om en omprövning av hittills gällande grunder eventuellt borde övervägas. Utöver de av mig angivna faktorerna, såsom grund för kvotens fördelning, torde det innebära en förbättring, om respektive sjukvårdshuvudmän anvisades en totalkvot för varje vårdgren för sjukvårdsområdet i fråga utan uppdelning på olika objekt. Det skulle härvid ankomma på huvudmannen att med hänsyn till de lokala förhållandena och behoven och inom ramen för anmälda byggnadsföretag använda det anvisade kvotbeloppet för de vårdgrenar, som av denne bedömdes som angelägnast. Huvudmannen skulle härigenom beredas möjlighet att på ett mera planmässigt sätt koncentrera sin utredningsverksamhet på de mest aktuella och angelägna byggnadsföretagen. Vidare skulle härigenom den lokala huvudmannen för egen del bättre kunna bedöma tidpunkten för de olika företagens realiserande. Till granskningsmyndighetens prövning torde vid detta förhållande överlämnas att i anledning av redovisade generalplaner, utvisande utbyggnadsbehoven inom de olika sjukvårdsområdena, bedöma behovet och lämpligheten av ifrågakvarande utbyggnader och härvid grunda detta bedömande på vissa framräknade koeficienttal på behovet av vårdplatser inom olika vårdgrenar.

I anledning av vad här anförts hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för kungl. inrikesdepartementet få framställa följande interpellation.

Anser herr statsrådet att nuvarande former för fördelning av byggnadskvot inom hälso- och sjukvården är tillfredsställande, eller är herr statsrådet beredd att med beaktande av vad här anförts medverka till en omprövning av grunderna för fördelning av byggnadskvoter inom hälso- och sjukvården?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande spörsmål finge framställas.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 11, av herr *Berg, Gunnar*, m. fl., om användande av marinens egna varv vid utförande av planerade nybyggen för marinens räkning;

nr 12, av herrar *Sunne* och *Huss*, om höjning av statsbidragen till skolmåltider för barn från främmande kommuner;

nr 13, av herr *Karlsson, Gustaf*, m. fl., om utredning rörande vidgade befogenheter för direktionerna vid statens sinnessjukhus;

nr 14, av herr *Franzén* och herr *Larsson, Nils Theodor*, om ökat anslag till byggande av fiskehamnar;

nr 15, av herr *Arrhén* m. fl., om användande av den Längmanska A-fondens avkastning till främjande av kulturellt samarbete mellan Sverige och Finland;

nr 16, av herr *Ohlon* m. fl., om anslag till Göteborgs musikkonservatorium m. m.;

nr 17, av herr *Andersson, Birger*, om ersättning till vissa markägare för skada och intrång genom avsättning såsom fornminne av ett område vid Böckersboda i Lyrestads socken;

nr 18, av herr *Hansson* m. fl., om ökat anslag till avsättning till fonden för idrottens främjande;

nr 19, av herr *Huss*, om höjd ersättning för vissa expenser till förste provinsialläkare;

nr 20, av herr *Grym* m. fl., angående utredning om anläggande av ett plåtvalsverk vid Norrbottens järnverk i Lu-leå;

nr 21, av fru *Wallentheim* m. fl., om höjda ortsavdrag för ensamstående, som ha vårdnaden av barn under 16 år;

nr 22, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Carlqvist*, om viss ändring av gällande bestämmelser rörande ersättning av kostnader för vittnen och försvarare vid domstol;

nr 23, av herrar *Kronstrand* och *Danmans*, om en översyn av förordningen angående förlagsinteckning;

nr 24, av herr *Johansson, Theodor*, och herr *Pålsson*, om effektiv kontroll

av försäljning eller orderupptagning av varor genom kringresande försäljare;

nr 25, av herr *Karlsson, Göran*, m. fl., om borttagande av det s. k. karensbeloppet för rabatterade läkemedel;

nr 26, av herr *Nyström*, om förlängd semester för arbetstagare med särskilt pressande och hälsofarligt arbete;

nr 27, av herrar *Mannerskantz* och *Eskilsson*, angående höjning av maximigränserna för axel- och boggietryck på landets vägar;

nr 28, av herr *Spetz* m. fl., om viss

ändring av grunderna för statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård; och

nr 29, av herr *Tjällgren* m. fl., om inrättande av ett nytt lantmäteridistrikt i Sundsvallsregionen.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.29.

In fidem

G. H. Berggren